

**ESPOONKARTANON OMAKOTIYHDISTYS RY. -
ESBOGÅRDS EGNAHEMSFÖRENING RF.**

**MUISTUTUS
27.5.2004**

**Uudenmaan ympäristökeskus
PL 36
00521 Helsinki**

Viite: Ytv:n jätteenkäsittelykeskuksen kehittämisen ympäristövaikutusten arviointi
Biojätteiden käsittely sekä tuhkan ja kuonan loppusijoitus,
YVA:n arviointiohjelma 15.3.2004

Asia: **MUISTUTUS UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUKSELLE
BIOJÄTTEIDEN KÄSITTELYÄ SEKÄ TUHKAN JA KUONAN
LOPPUSIJOITUSTA KOSKEVASTA YTV:N
JÄTTEENKÄSITTELYKESKUKSEN KEHITTÄMISEN
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA**

Muistutuksena esitämme seuraavaa:

1. Ympäristövaikutusten kokonaisarviointi

Espoon kaupungin ja Kirkkonummen kunnan raja-alueelle, Ämmässuon - Kulmakorven - Kauhalan alueelle, on keskitetty runsaasti kaatopaikka-, jätteenkäsittely- ja teollisuustoimintaa. Osalle toiminnoista on myönnetty luvat YVA-prosessin jälkeen, osa toiminnoista on saanut luvat ilman YVA-prosessia.

Alueella on erittäin lukuisia erityyppisiä toimintoja, joille eri lupaviranomaiset ovat myöntäneet lupia erilaisten prosessien kautta ja hyvin eritasoisten ympäristövaikutusten arviointien jälkeen. Yhteistä kaikkien hankkeiden lupaprosesseille on ollut, että ne ovat olleet yksittäisiä, erillisiä prosesseja.

Kaikki Ämmässuon seudulle sijoitetut toiminnot muodostavat kuitenkin sekä asukkaiden että ympäristön kannalta yhden kokonaisuuden. Merkitystä ei ole sillä, mikä yksittäinen toiminto aiheuttaa häiriötä tai haittaa asutukselle tai uhkaa ympäristön hyvinvointia. Merkitystä on sillä, mikä vaikutus on. Asukkaiden tai ympäristön kannalta ei ole olennaista, mistä lähteestä tarkalleen häiriö tai haitta on lähtöisin, vaan mikä on niiden vaikutus. Kaikkein olennaisinta on kaikkien alueen toimintojen yhteisvaikutus.

Sen vuoksi kaiken ympäristövaikutusten arvioinnin tulee lähteä alueen kaikkien toimintojen yhteisvaikutuksesta. Minkä tahansa hankkeen vaikutuksia arvioitaessa on arvioitava, mikä olisi sen ja kaikkien muiden toimintojen yhteisvaikutus.

YVA-lain tarkoitus täyttyy vain niin, että esim. tässä YVA-prosessissa esitetään selkeästi paitsi se, mitkä ovat siinä käsiteltävien hankkeiden eri vaihtoehtojen ympäristövaikutukset, myös se, mitkä olisivat Ämmässuon alueen kaikkien toimintojen yhteisvaikutukset siinä tapauksessa, että uusi hanke Ämmässuolle sijoitetaan.

Kokonaisuuden on kaikissa arvioinneissa ja selvityksissä hahmotuttava suoraan. YVA-lain tarkoitus ei toteudu, jos eri toimintojen kokonaisvaikutusta on koetettava selvittää useiden erilaisten ja eriaikaan tehtyjen dokumenttien avulla.

2. Selvitettävät vaihtoehdot

2.1. Bio-YVA

Selvitettävät vaihtoehdot ovat ehdottoman riittämättömät. Arviointiohjelman mukaan on tarkoitus selvittää vain hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE 0) sekä kolmea tekniikaltaan erilaista prosessia, jotka kaikki sijoitettaisiin Ämmässuolle (VE 1, VE 2 ja VE 3). Käytännössä kaikki vaihtoehdot tarkoittavat toiminnan sijoittumista Ämmässuolle, koska myös 0-vaihtoehtoon päätyminen merkitsisi biojätteiden käsittelyä ainakin pääosin siellä. Siinä tapauksessa nimittäin biojätteet oletettavasti käsiteltäisiin nykytavalla: osittain nykyisessä laitoksessa, osittain mahdollisesti sijoittamalla ne mätänemään sekajättekasaan.

Selvitettävissä vaihtoehdoissa tulisi ehdottomasti olla myös muita sijoitusvaihtoehtoja kuin Ämmässuon jätteenkäsittelykeskus. **Tässä YVA-ohjelmassa on selvitettävä huolellisesti muut vaihtoehtoiset sijoituspaikat pääkaupunkiseudulla ja lähialueilla.**

2.1. Tuhka-YVA

Tässäkään ei riittävän selkeästi ja painokkaasti esitetä selvitettäväksi muita vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja kuin Ämmässuo. Ei riitä, että epämääräisesti todetaan tarkasteltavan mahdollisia sijoituspaikkoja. **Muita sijoituspaikkoja kuin Ämmässuo on aivan systemaattisesti selvitettävä.**

VE 2, sekajätteen massapoltossa syntyvien tuhkien ja kuonien loppusijoitus Ämmässuolle, on varsin omituinen vaihtoehto sitä taustaa vasten, että YTV on johdonmukaisesti tähän saakka ilmoittanut, että se ei missään tapauksessa suunnittele massapolttolaitoksen perustamista.

Tämän vuoksi voi ymmärrettävästi syntyä se käsitys, että VE 2 on vain keinotekoinen vaihtoehto, joka on laadittu muodon vuoksi, jotta näyttäisi siltä, että vaihtoehtoja on. VE 2 on joko perusteltava kertomalla mahdollisista suunnitelmista massapolttolaitoksen perustamisesta tai sitten poistettava.

3. Biojätteen käsittely

Biojätteen käsittelyn hankevaihtoehtojen lähtökohtana on 80 000 biojätetonnin käsittely nykyisen 30 000 tonnin asemesta. Arviointiohjelmassa ei kuitenkaan kerrottu, millä tavoin lukuun on päädytty. Perusteet tulee ehdottomasti kertoa. Arviointiohjelmassa todetaan, että suunnitellulla biojätteenkäsittelylaitoksen sijoituspaikalla pohjaveden virtaussuunta olisi koillisesta lounaaseen. Tulisi kertoa ne objektiiviset kriteerit, joiden perusteella niin esitetään.

Ohjelmassa kerrotaan, että biojätelaitoksen poistoilma käsitellään hajujen eliminoimiseksi ennen sen johtamista ulkoilmaan. Käsittelytapa on tarkkaan esitettävä.

Menettelyt erilaisissa häiriötilanteissa on selostettava tarkasti.

4. Tuhkien ja kuonien loppusijoitus

Ongelmajätteiksi luokiteltavien tuhkien ja kuonien sijoittamista Ämmäsuolle on pidettävä erittäin arveluttavana hankkeena. Ämmäsuon alue on kaiken kaikkiaan soveltumatonta jätteenkäsittelyyn mm. sen pintavesi- ja pohjavesiolojen vuoksi. Erityisen kriittisesti on sen vuoksi suhtauduttava vaarallisia myrkyjä sisältävien jätteenpoltosta syntyvien tuhkien sijoittamiseen.

YVA-selvityksessä on analysoitava tarkkaan tuhkien ja kuonien sisältämiä aineita ja niiden vaikutuksia ympäristöön. On lisäksi huolellisesti analysoitava loppusijoituksen, käsittelyn ja myös kuljetusten riskit.

5. Arviointiohjelman peruspuute

Arviointiohjelman keskeinen ongelma on se, että siitä ei millään tavalla välity aito tavoite selvittää määrätietoisesti suunnitelluille toiminnoille muita paikkoja kuin Ämmäsuu. Paremminkin siitä syntyy helposti sellainen kuva, että YVAn tavoitteena on perustella toimintojen sijoittaminen Ämmäsuolle, mm. sillä, ettei muita sijoituspaikkoja löydetä.

Tässä YVA-prosessissa tulee ensinnäkin selkeästi analysoida nyt selvityksen alla olevien toimintojen ympäristövaikutukset niin, että esitetään paitsi niiden yksinään aiheuttamat vaikutukset myös niiden ja kaikkien muiden alueen toimintojen yhteisvaikutus. Toiseksi on aivan aidosti ja systemaattisesti selvitettävät muut vaihtoehdot kuin hankkeiden toteuttaminen Ämmäsuolla.

Espoossa 27.5.2004

Espoon omakotiyhdistys ry. – Esbogårds egnahemsförening rf.

Aaro Harju
puheenjohtaja

ESPOO

Lausuntoon yhtyvät valtakirjalla:

Föreningen för Norra Kyrkslätt – Pohjois-Kirkkonummi-yhdistys ry.

Espoon ympäristöyhdistys ry.

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry.

Kolmperän asukasyhdistys ry.

Nuuksion asukasyhdistys ry.